

I. megoldás. Forgassuk el a BPC háromszöget B körül 90° -kal úgy, hogy C képe A legyen. Jelölje P' a P elforgatottját (1. ábra). Ekkor a $P'BP$ háromszög egyenlő szárú és B -nél lévő szöge derékszög. Ezért $\angle P'PB = 45^\circ$, valamint Pitagorasz tétele szerint $P'P^2 = P'B^2 + PB^2 = 2 \cdot PB^2$. Válasszuk az AP szakasz hosszát egységnek. Ekkor a feltétel szerint $PB = 2$ és $PC = P'A = 3$. Vagyis $P'A^2 = 9 = 8 + 1 = P'P^2 + PA^2$, tehát a Pitagorasz tétel elfordításából következően a $P'PA$ derékszög.

Tehát

$$\sphericalangle APB = \sphericalangle APP' + \sphericalangle P'PB = 90^\circ + 45^\circ = 135^\circ.$$

Puskás Anna (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., 10. évf.) dolgozata alapján

A fenti megoldás rövid és elegáns, azonban nehéz rájönni. A következő megoldás nem ilyen szép, viszont könnyen megtalálható.

2. ábra

II. megoldás. Most is az AP szakasz hosszát válasszuk egységnek. Az $ABCD$ négyzet oldalának hossza legyen a . Vegyünk fel egy derékszögű koordinátarendszert úgy, hogy $A(0, 0)$, $B(0, a)$ és $C(a, a)$ legyen (2. ábra). Ha P koordinátái x és y , akkor a távolságképlet szerint

$$(1) \quad PA^2 = 1 = x^2 + y^2,$$

$$(2) \quad PB^2 = 4 = x^2 + (y - a)^2,$$

$$(3) \quad PC^2 = 9 = (x - a)^2 + (y - a)^2.$$

Kivonva (2)-ből (1)-et, illetve (3)-ból (2)-t, kapjuk, hogy

$$3 = a^2 - 2ay,$$

$$5 = a^2 - 2ax.$$

Ezekből $y = \frac{a^2 - 3}{2a}$ és $x = \frac{a^2 - 5}{2a}$ adódik, amit (1)-be visszaírva:

$$1 = \frac{a^4 - 10a^2 + 25}{4a^2} + \frac{a^4 - 6a^2 + 9}{4a^2}.$$

Ezt rendezve az a^2 -re nézve másodfokú $a^4 - 10a^2 + 17 = 0$ egyenletet kapjuk, amiből $a^2 = 5 \pm \sqrt{8}$. Mivel P az $ABCD$ négyzet belső pontja, ezért $x > 0$, azaz $a^2 > 5$. Tehát csak az $a^2 > 5$ megoldással kell foglalkoznunk.

Írjuk fel a koszinusztételt az APB háromszög AB oldalára. Ha a keresett szög $APB \sphericalangle = \varphi$, akkor $AB^2 = AP^2 + BP^2 - 2 \cdot AP \cdot BP \cdot \cos \varphi$, azaz

$$5 + \sqrt{8} = 1^2 + 2^2 - 2 \cdot 1 \cdot 2 \cdot \cos \varphi.$$

Ebből kapjuk, hogy $\cos \varphi = -\frac{\sqrt{2}}{2}$, tehát $\varphi = 135^\circ$.